

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Memorandumului de înțelegere între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina privind cooperarea în securitatea și siguranța nucleară și radiologică, încheiat la Viena la 28 septembrie 2016

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Memorandumul de înțelegere între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina privind cooperarea în securitatea și siguranța nucleară și radiologică, încheiat la Viena la 28 septembrie 2016.

2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Inspectoratului de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina aprobarea Memorandumului de înțelegere nominalizat.

3. Ministerul Mediului, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Memorandumului de înțelegere menționat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Argumentarea

privind necesitatea intrării în vigoare a *Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina privind cooperarea în domeniul securității și siguranței nucleare și radiologice, semnat la Viena, la 28 septembrie 2016*

Descrierea tratatului

Informații generale: Relațiile bilaterale în domeniul reglementării nucleare și radiologice între autoritățile de profil de stat din Republica Moldova și Ucraina se bazează în prezent pe unele prevederi ale Memorandumului de cooperare și asistență reciprocă în problemele securității nucleare și radiologice dintre guvernele statelor-membre ale Organizației pentru democrație și dezvoltare economică – GUAM, semnat la Baku la 19 iunie 2007. Acesta este un acord multilateral și prevede participarea a 4 state cu structuri de reglementare diferite, experiențe și cadru normativ variat. Dialogul moldo-ucrainean cunoaște o dinamică pozitivă prin implementarea proiectelor regionale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA), proiecte susținute de Autoritatea suedeză de securitate radiologică, proiecte ale Consiliului Europei, etc.

Pentru a dezvolta relațiile între Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității frontierelor de stat și fortificării capacităților de prevenire a traficului ilicit cu materiale nucleare și radioactive, precum și pentru crearea pârghiilor juridice suplimentare pentru colaborare în domeniu, este esențială intrarea în vigoare a Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina privind cooperarea în domeniul securității și siguranței nucleare și radiologice, semnat la Viena, la 28 septembrie 2016 .

De asemenea, mizând pe dorința părților de aliniere la standardele AIEA, și cele ale Uniunii Europene, și, totodată ținând cont de poziția geografică limitrofă, este necesară aprofundarea colaborării reciproc avantajoase.

Părțile la tratat: Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina.

Nivelul tratatului – interdepartamental.

Forma și structura tratatului: Memorandumul conține 8 articole și reflectă principiile generale de cooperare pe segmentele ce țin de siguranța, securitatea fizică radiologică și nucleară, inclusiv garanțiile nucleare, prin schimbul de informații și de experiență.

Informații privind conținutul tratatului: Memorandumul stabilește modul și subiectele schimbului de informații și de experiență între Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina.

Obiectul și scopul tratatului: Memorandumul a fost semnat pentru fortificarea capacităților de securitate a frontierelor de stat moldo-ucrainene și a celor de prevenire a traficului ilicit cu materiale nucleare și radioactive și crearea pîrghiilor juridice suplimentare pentru colaborarea în domeniu.

Tratatele în vigoare pe care este menit să le implementeze, să le amendeze sau substituie: Memorandumul de cooperare și asistență reciprocă în problemele securității nucleare și radiologice dintre guvernele statelor-membre ale Organizației pentru Democrație și Dezvoltare Economică – GUAM, semnat la Baku la 19 iunie 2007.

Termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului: Memorandumul se încheie pe o perioadă nedeterminată și intră în vigoare la data recepționării ultimei notificări în scris, prin canale diplomatice, privind îndeplinirea de către Părți a procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare. Memorandumul de Înțelegere poate fi reziliat de oricare Parte după expirarea a trei luni de la notificarea în scris a celeilalte Părți.

Modul de amendare a tratatului: Memorandumul poate fi amendat prin acordul scris al Părților și poate fi reziliat prin acordul comun exprimat în scris de ambele Părți sau de către oricare dintre Părți prin notificarea în scris a celeilalte Părți, cu cel puțin 90 de zile înainte de reziliere.

Analiza de impact

Informații generale:

Scopul Memorandumului de Implementare este crearea unui cadru legal oficial, prin intermediul căruia va fi consolidată cooperarea bilaterală între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina în domeniul securității și siguranței nucleare și radiologice și a garanțiilor nucleare.

Întârzierea procesului de intrare în vigoare va rezulta în slăbirea eforturilor, necesare în asigurarea unui nivel înalt al securizării frontierelor de stat prin prevenirea proliferării armelor de distrugere în masă, precum și la reținerea creării unui cadru legal adecvat pentru colaborarea bilaterală, menită să contribuie la consolidarea relațiilor existente în domeniu.

Actualitatea tratatului: Actualitatea Memorandumului se conturează în contextul creșterii pe teritoriul Republicii Moldova a numărului de cazuri de trafic ilicit cu materiale nucleare și radioactive. Cooperarea bilaterală cu Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina, va facilita prevenirea unor astfel de cazuri.

În Republica Moldova se constată o insuficiență de personal bine instruit în tehnicile de detectare și identificare a materialelor nucleare/radioactive, a tehnologiilor aferente și informațiilor pertinente în domeniul proliferării armelor nucleare. Astfel, prin intrarea în vigoare a Memorandumului, țara noastră va beneficia de un schimb de experiență în acest domeniu.

Scopul final al încheierii tratatului: Fortificarea capacităților de securitate a frontierelor Republicii Moldova, în vederea prevenirii, detectării, descurajării și combaterii traficului cu arme de distrugere în masă, materiale și tehnologii aferente pe teritoriul țării.

Necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente: Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, va colabora cu Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina la elaborarea unor eventuale planuri bilaterale de implementare a prevederilor Memorandumului.

Descrierea succintă a principalelor drepturi și obligații pe care le generează tratatul: Fiecare Parte are dreptul la schimb de informații ce țin de: elaborarea actelor legislative, metode utilizate în controlul și supravegherea surselor de radiații ionizante, materialelor nucleare și activităților cu surse de radiații ionizante, orice accident radiologic sau nuclear care are loc pe teritoriul statelor Părți. De asemenea, Părțile vor beneficia de participarea în activități comune de instruire, conferințe, proiecte de cooperare științifică, inclusiv cele în faza de elaborare.

Totodată, Părțile se vor notifica reciproc la livrarea informației sau datelor furnizate dacă se specifică ca fiind confidențiale.

Părțile se obligă să protejeze eficient proprietatea intelectuală în conformitate cu cerințele legale ale țării respective. La orice utilizare de informații, fie publică sau privată, Părțile convin să facă o trimitere la sursa de informații.

Orice dispută între Părți, care nu se încadrează în interpretările prevederilor Memorandumului de Înțelegere vor fi soluționate pe cale amiabilă prin consultări sau negocieri între Părți.

Eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului:

În contextul creșterii pe teritoriul Republicii Moldova a numărului de cazuri de trafic ilicit cu materiale nucleare și radioactive, este foarte importantă punerea în aplicare a Memorandumului de cooperarea bilaterală între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a

Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina, care va facilita prevenirea unor astfel de cazuri.

Memorandumul va crea un cadru legal, prin intermediul căruia va fi consolidată cooperarea bilaterală între Părți în domeniul securității și siguranței nucleare și radiologice și a garanțiilor nucleare. Iar reținerea procesului de semnare va rezulta în slăbirea eforturilor, necesare în asigurarea unui nivel înalt al securizării frontierelor de stat și la creșterea numărului de cazuri de trafic ilicit cu materiale nucleare și radioactive.

În acest context, se constată oportunitatea punerii în vigoare a Memorandumului între Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina privind cooperarea în domeniu menționat.

Efectele tratatului asupra relațiilor bilaterale: Întrarea în vigoare a Memorandumului menționat va contribui la îmbunătățirea și dezvoltarea relațiilor între Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității frontierelor de stat și fortificării capacităților de prevenire a proliferării armelor de distrugere în masă.

Impactul asupra societății:

Întrarea în vigoare a Memorandumului va avea beneficii sub aspectul fortificării securității nucleare și radiologice în țară, prin prevenirea și depistarea traficului ilicit de materiale nucleare și radioactive, aceasta având un impact pozitiv asupra protecției populației, bunurilor și mediului împotriva radiațiilor ionizante.

Practica internațională ne demonstrează că traficul ilicit de materiale nucleare poate provoca un efect social-economic dezastruos, care se poate solda cu poluarea radioactivă a mediului înconjurător, sau și mai grav, cu îmbolnăvirea și decesul oamenilor. Un simplu exemplu de sustragere a unei surse radioterapeutice de Cs-137, ce a dus la un accident radiologic de proporție, este cazul din Goiânia, Brazilia din 1987. Ca urmare a acestuia, în rezultatul supraîncălzirii, s-au constatat 250 persoane contaminate, dintre care 6 (inclusiv 2 copii) au decedat, alte 50 persoane

au avut nevoie de îngrijiri medicale, au fost evacuate 41 case de locuit, 4 case au fost demolate.

Pierderile economice au fost estimate la suma de peste 50 mln. dolari SUA, necesari pentru dezactivarea populației, bunurilor și terenurilor poluate, acordării primului ajutor medical, transportării a circa 3500 m³ de deșeuri radioactive (sol și materiale de construcție contaminate, etc.).

Aspectul economic și de mediu:

Intrarea în vigoare a Memorandumului în cauză nu va crea repercusiuni negative pentru economia Republicii Moldova. Memorandumul va defini domeniile și formele principale de colaborare, precum și va facilita stabilirea pe viitor a relațiilor directe de colaborare între instituțiile din domeniu din ambele țări, fapt benefic pentru economia Republicii Moldova.

Aspectul normativ:

Prevederile Memorandumului dat sunt compatibile cu normele juridice naționale și internaționale aferente domeniului respectiv și corespunde cu prevederile Legii nr. 595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Memorandumul vizat nu vine în contradicție cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. În același timp, nu impune modificarea legislației naționale în vigoare, adoptarea de noi acte normative sau modificarea celor existente.

Aspectul instituțional și organizatoric:

Responsabil de implementarea prevederilor Memorandumului dat este Ministerul Mediului al Republicii Moldova prin Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice. Pentru realizarea Memorandumului nu este necesar de a înființa structuri noi sau de a le modifica pe cele existente. Deasemenea nu este necesar de a abilita unele persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Necesitatea asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare: nu vor fi necesare resursele umane suplimentare.

Instituția sau instituțiile naționale responsabile de negocierea, semnarea și/sau implementarea tratatului: Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

Organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea tratatului și instituțiile care vor prezenta acesteia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor: Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

Aspectul financiar: Ținând cont de faptul, că pentru implementarea Memorandumului în cauză nu este necesară înființarea unor structuri noi și modificarea legislației în vigoare, prevederile Memorandumului vor fi realizate în limita resurselor financiare bugetare disponibile, prevăzute în domeniul respectiv.

Intrarea în vigoare a Memorandumului în cauză nu va crea repercursiuni negative pentru economia Republicii Moldova.

Aspectul temporar: Memorandumul se încheie pe o perioadă nedeterminată și intră în vigoare la data semnării acestuia. Terminarea Memorandumului are loc în cazul în care una dintre părți își exprimă dorința de a-l denunța printr-o notificare scrisă, transmisă prin canale diplomatice. În acest caz, Memorandumul va expira în termen de trei luni de la data primirii notificării de denunțare de către cealaltă parte.

Posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării tratatului în situații speciale: Memorandumul poate fi reziliat prin acordul comun exprimat în scris de ambele Părți sau de către oricare din Părți prin notificarea în scris a celeilalte Părți, cu cel puțin 90 de zile înainte de reziliere. Orice dispută între Părți, ce nu se încadrează în interpretările, implementările, sau aplicațiile prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere vor fi soluționate pe cale amiabilă prin consultări sau negocieri între Părți.

În caz, că măsurile necesare pentru implementarea prezentului Memorandum de Înțelegere pot duce la creșterea obligațiilor financiare sau legale, Părțile vor negocia asupra unui acord separat, subiect al prevederilor actelor legislative ale statelor Părți, înainte ca aceste măsuri să fie luate.

În caz de reziliere a Memorandumului de Înțelegere, vor fi aplicate în continuare prevederile Memorandumului de cooperare și asistență reciprocă în problemele securității nucleare și radiologice dintre guvernele statelor-membre ale Organizației pentru Democrație și Dezvoltare Economică – GUAM, semnat la Baku la 19 iunie 2007.

Mandatul pentru negocieri și semnare:

Organele care au asigurat desfășurarea procesului de negocieri și semnare au fost Ministerul Mediului al Republicii Moldova, reprezentat de Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice și Inspectoratul de Stat de Reglementare Nucleară din Ucraina.

Procedura negocierilor:

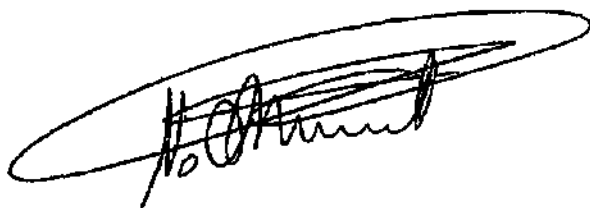
Partea care a propus încheierea tratatului: Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

Existența unor proiecte anterioare similare care au fost negociate sau respinse: Anterior nu au existat proiecte similare negociate sau respinse.

Modalitatea purtării negocierilor: prin corespondență.

Modul de încheiere a tratatului: ceremonie formală de semnare.

Modul intrării în vigoare a tratatului: Memorandumul va intra în vigoare la data recepționării notificării în scris, prin canale diplomatice, privind îndeplinirea de către părți a procedurilor interne necesare pentru intrarea acestuia în vigoare.

Valeriu MUNTEANU

Ministru al Mediului